4 de desembre: Sant Joan Damascè, prevere i doctor de l'Església

Text de l'Evangeli (*Mt* 25,14-30): En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «També és, doncs, com un home que, a punt de marxar a terres llunyanes, cridà els seus servidors i els confià els seus béns. I a un li donà cinc talents, a un altre dos, a un altre un: a cadascun segons la seva capacitat; i marxà. De seguida, el qui havia rebut cinc talents se n'anà i negocià amb ells, i en guanyà altres cinc. D'igual manera, el qui n'havia rebut dos en guanyà altres dos. Però el qui n'havia rebut un se n'anà a excavar en la terra i hi amagà el diner del seu senyor. I després de molt de temps ve el senyor d'aquells servidors i passa comptes amb ells (...)».

Sant Joan Damascè, prevere i doctor de l'Església (675-749)

REDACCIÓ evangeli.net (elaborat a partir de textos de Benet XVI)
(Città del Vaticano, Vatica)

Avui voldria parlar de sant Joan Damascè, un personatge destacat en la història de la teologia bizantina. És, sobretot, un testimoni ocular del pas de la cultura grega i siríaca, compartida per la part oriental de l'Imperi bizantí, a la cultura de l'islam, que s'obrí espai amb les seves conquestes militars en el territori reconegut habitualment como Orient Mig o Pròxim. Molt aviat, escollí la vocació monàstica, entrant al monestir de Sant Sabas, situat prop de Jerusalem. Era al voltant de l'any 700. Es dedicà amb totes les seves forces a l'ascesi i a l'activitat literària.

A l'Orient hom recorda d'ell, sobretot, els tres Discursos contra els qui calumnien les imatges santes, primer intent teològic important de legitimació de la veneració de les imatges sagrades, tot unint-les al misteri de l'Encarnació del Fill de Déu. Sant Joan Damascè fou, a més, un dels primers en distingir entre "adoració" i "veneració": «En altres temps Déu no havia estat representat mai en una imatge, en ser incorpori i no tenir rostre. Però, donat que ara Déu ha estat vist en la carn i ha viscut entre els homes, jo represento el que és visible en Déu. Jo no venero la matèria, sinó [que adoro] el Creador de la matèria».

—Déu s'ha fet carn i la "carn" ha esdevingut realment la morada de Déu, la glòria del qual resplendeix en el rostre humà del Crist. Bo i tenint en compte la grandíssima dignitat que la matèria rebé en l'Encarnació, per la fe, pogué convertir-se en signe i sagrament eficaç de l'encontre de l'home amb Déu.